

K. Axel Nielsen: Dette lovforslag indeholder bortset fra et par tekniske ændringer tre væsentlige ting: for det første ændring af godtgørelsen til nævninger, domsmænd og vidner. For det andet nogle ændringer, så vi får mulighed for at ratificere en FN-konvention om borgerlige og politiske rettigheder og for det tredje en bestemmelse om, at dommerstillingerne ved underretterne uden for København kan holdes besat ved konstitution indtil 1. januar 1973.

Med hensyn til godtgørelsen til lægdommere og vidner foreslås det, at taksterne fremtidig fastsættes administrativt, således at det bliver lettere at lade dem følge det almindelige lønniveau. Det er et godt forslag, som burde have været gennemført for længe siden. Når der har været en vis træghed med hensyn til ajourføring af disse godtgørelser, hænger det vel sammen med fortidens syn på borgernes pligt til at bistå med gennemførelsen af visse samfundsvigtige forretninger. Under mottoet „I dag dig, i morgen mig“ var det en selvfølge, at de pligter, der faldt ind under det begreb, man kaldte borgerlige ombud, normalt var byrder, man måtte påtage sig uden egentligt vederlag. Som forholdene er i dag, erkender vist alle, at det ikke bør medføre udgifter at deltage i rettens pleje.

Den anden gruppe af ændringer kan man også undre sig over at vi ikke tidligere har gennemført. De er nemlig i overensstemmelse med princippet om en fair proces, som i øvrigt præger vor stafteretspleje. Når vi ikke har sagt bestemmelse, er det vel netop, fordi de bestemmelser, der strider mod konventionen, og som vi nu ændrer, kun i meget ringe grad har været benyttet.

Jeg skal sluttelig bemærke, at jeg kan godkende forslaget om at holde underretsdommerembederne uden for København besat ved konstitution indtil 1. januar 1973, idet jeg håber, at der inden den tid er forelagt forslag om og gennemført en ny retskredsinddeling, der bedre svarer til de nye amts- og kommunegrænser. Det bliver en svær opgave at løse, da der jo ikke var nogen, der tænkte noget videre på rets- og politikredsene, da kommunegrænserne blev draget.

I hvert fald blev de ikke draget under hensyn til, hvad der var hensigtsmæssigt

for rets- og politikredsene. For øvrigt tror jeg ikke, det er så betydningsfuldt, om rets- og politikredse altid holdes inden for samme amt og kommer til at bestå af lutter udelte kommuner. Det er det, man prøver, men det er i virkeligheden, synes jeg, på forhånd en yderst vanskelig opgave.

Af to grunde vil jeg gerne foreslå, at forslaget går til udvalg. For det første synes jeg, at vi bør have lejlighed til at se den konvention, som det er meningen lovforslaget skal sætte os i stand til at ratificere, og for det andet vil jeg gerne se lidt på vidnegodtgørelserne. Hvis man skulle følge den samme forhøjelse, som foreslås for lægdommerne, skulle vi vist helt op på 25 kr. i stedet for de 20 kr., men det er jo ikke nogen stor sag; jeg håber, vi kan drøfte det i udvalget.

Hanne Budtz: Der er mange rimelige og praktiske ændringer af retsplejeloven i det foreliggende forslag. Det er navnlig vældig praktisk, at sådan noget som takster, for så vidt angår kroner og øre, tages ud af loven og overlades til justitsministerens bemyndigelse. Ellers vil det i alt for høj grad give anledning til ændringer i loven senere alene på grund af, at takster skal ændres.

I den anledning føler jeg trang til at bemærke, at nu får vi igen en del ganske vist velkomne ændringer i retsplejeloven, det får vi jo hvert år. Men det vil sige, at hvis loven skal genoptrykkes, og det skal den vel i sin ændrede helhed, bliver der igen betydelige udgifter vedrørende denne omfattende lov for borgere, der vil gøre sig bekendt med den, og for dem, der skal praktisere den i det daglige.

Vi kan være enige i, at der må en klækkelig forhøjelse til, for så vidt angår både lægdommeres og vidners vederlag. For så vidt angår lægdommerne, er jeg enig i det hovedsynspunkt, at der almindeligvis ikke bør påføres de pågældende tab ved udførelse af deres hverv. På den anden side skal det heller ikke være sådan, at man kan se hen til, at det er noget, der kan give én en indtægt. Det vil det altså heller ikke kunne. Også den mere varierede fremgangsmåde i tilfælde af længere sager synes jeg det er rimeligt at give en lovhjemmel for. Det samme gælder vidnerne.

Vedrørende ændringen af retsplejelovens